

NEDERLANDSTALIGE TUCHTRAAD VAN BEROEP VOOR ADVOCATEN

tweede kamer

Dossier: TB-0349-2025 (TAG-834-850)

In de zaak van:

X, advocaat

die persoonlijk aanwezig was op de zitting 14 januari 2026,
bijgestaan door mr. Y, advocaat

wijst de Nederlandstalige tuchtraad van beroep de volgende beslissing.

1. Ten laste gelegde feiten en voorgaanden

Op 18 oktober 2024 heeft de stafhouder van de Orde van advocaten bij de balie te Gent in de zaak genummerd TAG-834 op grond van artikel 458, § 2, Gerechtelijk Wetboek een gemotiveerde beslissing genomen om mr. X door te verwijzen de tuchtraad voor advocaten van de balies van het rechtsgebied van het hof van beroep te Gent wegens de hierna volgende feiten:

“Inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (artikel 455 Ger. W. en artikel 1 van de Codex Deontologie), met name door:

A. In strijd met artikel 1 van het Koninklijk Besluit andere dan de bij de wet voorziene ambtskledij te dragen, met name door (...), terwijl dit bovendien niet de uiting blijkt te zijn van (...);

B. Bij inbreuk op de artikel 156.2., 156.3, 156.5, 156.6., 156.7 en 156.10 Codex Deontologie enerzijds en artikel 276 Codex Deontologie anderzijds in (...) uitlatingen te doen over een magistraat die een bepaald dossier behandelt, inzonderheid door voor te houden dat deze

magistraat (...), wat strijdt met diverse rechterlijke beslissingen die in kracht van gewijsde zijn getreden (stukken 1/22-7, 1/22-8, 1/22-20 en 1/22-24)

in de periode van (...) 2023 tot heden.

Deze feiten worden u ten laste gelegd als een inbreuk op de eer van de Orde van Advocaten en op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen.”

Bij aangetekende brief aan hem gericht door de voorzitter van deze tuchtraad op 12 november 2024 om te verschijnen op de zitting van woensdag 18 december 2024 werd mr. X uitgenodigd om gehoord te worden en zijn verdediging nopens die tenlasteleggingen voor te dragen.

Op 12 december 2024 heeft de stafhouder van de Orde van advocaten bij de balie te Gent in de zaak genummerd TAG-850 op grond van artikel 458, § 2, Gerechtelijk Wetboek een gemotiveerde beslissing genomen om mr. X door te verwijzen naar de tuchtraad voor advocaten van de balies van het rechtsgebied van het hof van beroep te Gent wegens de hierna volgende feiten:

“De beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen te hebben geschonden (artikel 455 Ger. W. en artikel 1 Codex Deontologie Advocaten), met name door:

A. door zich in (...) op een niet serene wijze uit te laten over (...) van een lid van de rechterlijke macht (schending van artikel 156, inzonderheid schending van de artikelen 156.2, 156.3, 156.5, 156.6., 156.7 en 156.10 Codex Deontologie Advocaten)

B. in strijd met de door hem afgelegde wettelijke eed uit artikel 429 Get. W. zich laagdunkend te hebben uitgelaten over een lid van de rechterlijke macht en dus afbreuk te hebben gedaan aan het door hem verschuldigde eerbied aan het gerecht.

Inbreuken gepleegd op 12 maart 2024.

Deze feiten worden u ten laste gelegd als een inbreuk op de eer van de Orde van Advocaten en op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen.”

Bij aangetekende brief aan hem gericht door de voorzitter van deze tuchtraad op 30 december 2024 om te verschijnen op de zitting van woensdag 19 februari 2025 werd mr. X uitgenodigd om gehoord te worden en zijn verdediging nopens die tenlasteleggingen voor te dragen.

Voor een goed begrip van huidige beslissing moet worden gesteld dat de laatst hier bedoelde feiten A en B inmiddels hernoemd zijn (zie hierna) als de feiten C en D.

2. Bestreden beslissing

De tuchtraad voor advocaten van de balies van het rechtsgebied van het hof van beroep te Gent heeft op 18 juni 2025, op tegenspraak, de tuchtvorderingen toelaatbaar verklaard en de zaken gekend onder de nrs. TAG-834 en TAG-850 samen gevoegd. Bovendien werden de feiten A en B in de zaak met nr. TAG-834 qua opsomming als “A” en “B” behouden en werden de feiten in de zaak met nr. TAG-850 hernoemd, in de zin dat feit A oorspronkelijk zo genoemd in deze zaak, feit “C” werd en feit B in deze zaak, feit “D” werd. De Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten (verder de “tuchtraad van beroep”) zal die benoeming van alle feiten eveneens aldus aanhouden in deze beslissing. De bestreden beslissing verklaarde de feiten A, B, C en D niet bewezen en sprak mr. X vrij van alle ten laste gelegde feiten.

Bij aangetekende brief van 7 juli 2025, afgegeven aan de diensten van De Post volgens de poststempel op (datum) 2025 heeft de stafhouder bij de Orde van advocaten van de balie te Gent op grond van artikel 463 lid 4 Gerechtelijk Wetboek op gemotiveerde wijze hoger beroep aangetekend tegen deze beslissing.

Dit hoger beroep is, kort gezegd, als volgt gemotiveerd:

- inzake feit A : het is in strijd met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid als advocaat niet de door art. 411 Ger. W. en het KB van 30 september 1968 voorgeschreven (...) te dragen, in de zin dat meer is gedragen dan deze, te weten (...), die niet de uiting blijkt te zijn van (...) van mr. X; de ordinale overheden en de tuchtraad kunnen de betreffende rechten en plichten van de advocaten toetsen aan o.m. artikel 9 EVRM, maar niet met de bedoeling enkel gericht na te gaan wat (...) is van een advocaat; feit A is bewezen;
- inzake feit B, C en D : door de uitlating na het vonnis in eerste aanleg van (datum) 2024 van de (...) -kamer van de rechtbank van eerste aanleg (...), afdeling (...), gedaan buiten de zittingszaal en tegenover (...) “(..).” is de inbreuk op de wettelijke bepalingen en de bepalingen van de Codex Deontologie voor advocaten (verder “Codex Deontologie”) gepleegd;
- immers is niet de uiting van de verdedigingsstrategie (...) geïmagineerd in de tuchtvervolgning, doch wel het gegeven dat een rechter persoonlijk wordt geheld vermits deze wordt genoemd in combinatie met de uitlating dat deze “(..)” (...); dit leidt tot het ondermijnen van het vertrouwen in de democratische rechtstaat en de deontologie voor de beroepsgroep.

3. Beoordeling

Het hoger beroep is regelmatig naar vorm en tijdig ingesteld en bijgevolg ontvankelijk.

De zaak is voor de tuchtraad van beroep op de zitting van 14 januari 2026 (na een uitstel naar deze dag op de zitting van 4 december 2025) behandeld met gesloten deuren.

Met de tenlastelegging A wordt aan mr. X verweten tijdens het uitoefenen van het ambt van advocaat tussen (...) 2023 tot aan de dag van de verzending van de oproeping in de zaak TAG-834 in eerste aanleg (...) te hebben (...), terwijl dit, bovendien, niet de uiting blijkt te zijn van (...).

Met reden voert mr. X aan in zijn conclusie dat het ten laste gelegde tuchtfeit onder A niet vroeger dan op (...) 2024 kan zijn gesitueerd, wat na nazicht (van de zogenaamde klacht van zijn confrater A met nazending van online verschenen krantenberichtgeving) in het tuchtdossier beaamd moet worden. Derhalve komt het noodzakelijk voor tuchtfeit A te verbeteren in de zin dat de feiten *“in de periode van (...) 2024 tot heden”* zouden zijn gepleegd, in plaats van *“in de periode van (...) 2023 tot heden”*.

Hierna moet tuchtfeit A dan ook gelezen worden als zijnde *“tuchtfeit A zoals verbeterd”*.

De aldus heromschreven feiten van het tuchtfeit A viseren dezelfde feiten als deze waarop mr. X zich voor de tuchtraad van beroep heeft verdedigd. Hij heeft zelf de verwittiging gegeven dat deze heromschrijving moest gebeuren.

Na onderzoek van alle voorliggende objectieve gegevens van het tuchtonderzoek en het onderzoek ter zitting is dit feit A in hoger beroep eveneens niet bewezen gebleken.

Het staat vast dat voor een advocaat de ambtskledij bedoeld in artikel 441 Ger.W. en artikel 1 KB 30 september 1968 moet worden gedragen (indien althans op de plaats waar het voorschrift geldt, niet in onbruik geraakt), doch uit die bepalingen blijkt geen verbod tot het dragen van (...) die voor (...) in de wereld (...) zijn.

Het is aangetoond dat mr. X in de periode geïsoleerd in het ten laste gelegde tuchtfeit A, zoals gepreciseerd qua periode van het ten laste gelegde tuchtfeit, in de uitoefening van het ambt van advocaat op een plaats waar de ambtskledij hiervoor bedoeld moet worden gedragen, hij deze ambtskledij gedragen heeft, doch ook (...).

Derhalve moet worden nagegaan of mr. X, aan wie niet wordt verweten de ambtskledij niet te hebben gedragen, maar wel dat (...), door het dragen van (...), volgens de tenlastelegging, de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat

ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen, heeft geschonden.

Mr. X toont aan dat de Orde van Vlaamse Balies, auteur van de Codex Deontologie, op 3 januari 2024 een nieuwsbericht verspreide waarin wordt gesteld:

“... in Vlaanderen zijn er geen strikte regels over wat een advocaat wel of niet mag dragen, dus ook niet voor (...). Advocaten mogen dus grotendeels zelf kiezen wat ze dragen in de rechtbank, zolang ze maar professioneel en representatief zijn voor hun cliënten en respect tonen voor de magistratuur. ...”

Op blz. 23 onder nr. 43 van de ter zitting van de tuchtraad van beroep van 14 januari 2026 neergelegde conclusie, geeft mr. X aan dat (...) de uiting is van een bepaalde in zijn hoofd bestaande (...) die ook thuisgebracht kan worden onder art. 9.2. EVRM. Gelet op hetgeen bepaald in art. 9.2. EVRM en de afwezigheid van een absoluut verbod tot het dragen van meer dan voornoemde ambtskledij in de uitoefening van het ambt van advocaat, en mede gelet op het gegeven dat, op zich, het dragen van (...) niet op een aangetoonde objectieve wijze afbreuk doet aan de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen, kan op dit punt en voor dit tuchtfact A de bestreden beslissing bijgetreden en bevestigd worden.

Het hoger beroep voert nog aan dat de balie, (hetgeen de tuchtraad van beroep begrijpt als de ordinale overheid), wel kan nagaan of (...) aan de ambtskledij van een advocaat door een advocaat in een individueel geval afbreuk doet aan de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen.

Deze tuchtraad van beroep is enkel gevat van het hier aanhangig tuchtfact A. Zonder in het algemeen in te gaan op de opwerping aangehaald in het hoger beroep, kan enkel vastgesteld worden dat voor het hier concreet voorliggende tuchtfact A, waarover de ordinale tuchtoverheid inderdaad een bevoegdheid heeft inzake de naleving van de deontologie van de advocaat, die afbreuk aan die beginselen niet aangetoond en bewezen blijkt.

Met de tenlasteleggingen B, C en D wordt aan mr. X verweten de erin bedoelde uitlatingen aan (...) te hebben gedaan over een magistraat, daarbij stellend dat die (...), wat gekwalificeerd wordt als niet sereen in tenlastelegging C en wat zou inhouden dat hij zich laagdunkend uitlaat over deze persoon, lid van de rechterlijke macht (tenlastelegging D).

De feiten die ten grondslag liggen werden passend uiteen gezet in de bestreden beslissing, waarnaar de tuchtraad van beroep hier verwijst.

In zoverre die tenlasteleggingen verwijzen naar het standpunt van de verdediging van de cliënt van mr. X in diens zaak voor de (...) -kamer, te weten dat hij als advocaat stelde dat de zetelende rechters niet regelmatig en wettig voor die taak waren aangeduid, kunnen de in deze tenlasteleggingen bedoelde uitlatingen niet aanzien worden als strijdig met de wets- en deontologische bepalingen als bedoeld in die tenlasteleggingen B, C en D. De duiding die hij gaf, was kort en het moet een advocaat mede krachtens artikel 10 EVRM ook toegelaten worden voor (...), en (...), uiteen te zetten wat het standpunt van een verdediging in een zaak is. Geen deontologische regel blijkt uit te sluiten dat een juridisch standpunt, zoals het gegeven dat op onwettige wijze zittingen werden gehouden in de zaak waarover de uitspraak ging, door een advocaat op zich herhaald wordt, ook na een gerechtelijke uitspraak waarin dat standpunt blijkt te zijn afgewezen. Dit is ook geen gebrek aan loyauteit tegenover de rechter.

Tenlastelegging B, zijnde dat het doen van zo'n uitlating de in die bepaling bedoelde deontologische regels zou miskennen en in het algemeen zou gelden als een inbreuk op de eer van de Orde van advocaten en de beginselen van de waarheid, rechtschapenheid en kiesheid erin bedoeld en de voornoemde loyauteit, is niet bewezen.

Tenlasteleggingen C en D zijn daarentegen na onderzoek van het geheel van objectieve gegevens en ingevolge het onderzoek ter zitting wel bewezen gebleken, meer bepaald omdat naast het uiten van het gegeven dat volgens de verdediging de zittingen (...) waren wegens de onregelmatige en onwettige samenstelling van de zetel, de uitlating hoger bedoeld een rechter individualiseert en hem viseert door het gebruik in de mededeling van de woorden dat het een "(...)" samen met de (...) van de zitting. De uitspraak genomen in haar geheel, gedaan tegenover leden van (...) stelt daardoor deze concrete persoon, rechter, in een grotendeels minder goed, dan wel kwaad daglicht, door het gegeven dat wordt gesteld dat (...) dat deze rechter vanaf het ogenblik genoemd in de uitspraak (...) van het rechterlijk korps, daardoor minstens impliciet stellend dat het tegendeel van (...), een eerder slecht element is, of (...) is, namelijk dat deze persoon tot die dag (...).

Dit element van de uitspraak noopt ertoe zowel de tenlasteleggingen C als D bewezen te verklaren, meer bepaald wegens het gegeven dat door aldus de rechter te vereenzelvigen met (...) en door dit (...) te verbinden aan het feit dat hij vanaf een bepaalde datum (...), het bewezen is dat mr. X aldus een uitspraak heeft gedaan die niet "sereen" genoemd kan worden (tenlastelegging C) en die "laagdunkend" is over dit lid van de, toen, rechterlijke macht.

Aldus heeft mr. X uitlatingen gedaan in strijd met (...) zoals deze zijn opgenomen in de Codex Deontologie en vormen die uitlatingen met name een inbreuk op de verplichting om in (...) uitlatingen de principes van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid te eerbiedigen (artikel 156.2) en de loyauteit in acht te nemen (art. 156.5), op de verplichting de verschaft informatie op een serene wijze toe te lichten (artikel 156.6), terwijl hij (...) niet geniet van de immuniteit

van het pleidooi (artikel 156.10) en tenslotte ook op het verbod om tijdens (...) het recht op bescherming van (...) van derden te schenden (artikel 156.7), inzonderheid die van de bedoelde rechter (nu iedereen dan ook zou weten dat (...)). De bepalingen bedoeld in tenlastelegging C zijn derhalve niet nageleefd. Door aldus deze uitlatingen te doen en deze individuele rechter te viseren is eveneens een inbreuk gepleegd die in beperkte, doch zekere mate, raakt aan de eerbied bedoeld in artikel 429, lid 2 Ger. W. wat een inbreuk inhoudt bedoeld in tenlastelegging D.

Mr. X voert aan dat dan nog, artikel 10 EVRM hem heeft toegelaten deze uitlatingen te doen. Evenwel laat art. 10.2 EVRM toe de beperkingen bedoeld in de bepalingen hiervoor genoemd op te leggen bij zijn uitoefening van zijn recht bedoeld in artikel 10 EVRM in het geheel (en deze toe te passen in het kader van de huidige tuchtzaak). De centrale positie van de advocaat in het rechtssysteem, terecht ingeroepen, doet daaraan geen afbreuk en laat nog steeds toe hetgeen bepaald in artikel 10.2 EVRM en in de voornoemde internrechtelijke wettelijke en deontologische bepalingen op te leggen, die immers toelaten beperkingen op te leggen aan de bedoelde vrijheid van meningsuiting.

Zelfs indien het gerecht en magistraten aan kritiek moeten kunnen worden onderworpen, moet, wat tenlastelegging C en D betreft, worden vastgesteld dat in zoverre de uitlatingen hier bedoeld, "kritiek" aan het adres van de bedoelde rechter waren, geuit tegenover (...), en zelfs aanzien zouden moeten worden als kritiek aan de magistratuur, die uitlatingen de aanvaardbare grenzen van het uiten van zo'n kritiek overschreden hebben. In het bijzonder is dit zo omdat de erdoor individueel geviseerde rechter (...) en dus niet meer zou behoren tot diegenen in de rechterlijke orde die ter wille van de verdediging beïnvloed zouden kunnen worden met het oog op het verkrijgen van een afwijkende beslissing. Tevens is dit zo omdat het vonnis al gewezen bleek op het ogenblik waarop de uitlatingen werden gedaan en dus de beweerd (...) (in de mening van mr. X en zijn cliënt) niet meer door een andere samenstelling van de zetel zouden kunnen verholpen worden (Guide on Article 10 of the European Convention on Human rights, Freedom of expression, cfr. nr. 520, 524, 528). Om die reden is het maatschappelijk belang van de uitlatingen, zoals genoemd door mr. X in zijn conclusie neergelegd ter zitting, meer bepaald op de blz. 32 en 33, niet meer van aard om het voorgaande om te keren, vermits zij wat de in de uitlatingen bedoelde rechter, niet meer gaan over het nog nakend "functioneren" van justitie. De rechter zelf ging immers blijkens de tenlastelegging C en D, daarin niet tegengesproken door mr. X ter zitting van de tuchtraad van beroep, (...). Zij betreffen ook niet een breder functioneren, of beter, disfunctioneren van de rechterlijke macht, maar wel de toestand van de bedoelde individuele rechter, die, zoals hoger omschreven, in de uitlatingen in een negatief daglicht wordt geplaatst, zonder inhoudelijk een kritiek op hem te kunnen betekenen in het licht van de noodzaak van verdediging van de cliënt, want er was al een vonnis mee door hem gewezen.

Het is niet aan mr. X verboden en het is in concreto niet in deze zaak verboden geweest, in een zaak met (...) (...) te geven aan (...), dit te doen in het geval van vervolging van (...) en het standpunt van zijn cliënt te verduidelijken via (...), zelfs scherp, terwijl beaamd kan worden dat hij dit kon doen in het kader van de verdediging van zijn cliënt. Evenwel zijn niet die omstandigheden de hier bedoelde tuchtfeiten C en D, wel het gegeven, zoals hoger nader omschreven, van het, wat afbreuk heeft gedaan aan de in acht te nemen sereniteit en wijze van omgaan met uitingen in (...).

Rekening houdend met alle voormelde omstandigheden en zelfs in acht genomen voorgaande tuchtrechtelijke beslissingen uitgesproken ten aanzien van mr. X, is voor de bewezen tuchtfeiten C en D nog steeds de opschorting van de uitspraak van de tuchtrechtelijke veroordeling een gepaste maatregel, onder de voorwaarde tijdens de proefperiode geen nieuwe tuchtrechtelijke inbreuken te plegen die leiden tot een tuchtrechtelijke veroordeling. De tuchtrechtelijke inbreuken zijn niet van een dermate ernstige aard dat de proportionaliteit tussen inbreuken en tuchtrechtelijk gevolg maar bereikt kan worden door een veroordeling, in plaats van een opschorting van deze in de voorwaarden zoals hierna bepaald. Gelet op de omstandigheden waarin de tuchtfeiten C en D werden begaan, te weten onder een hoge druk inzake (...) en in de vaste onwrikbare overtuiging dat de bewuste zetel onwettig was samengesteld en gelet op de gegevens ingewonnen ter zitting mag er verwacht en gehoopt worden dat mr. X zich niet meer aan dergelijke tuchtfeiten schuldig zal maken. Een veroordeling zou, zelfs de in acht genomen voorgaande tuchtrechtelijke beslissingen, deze verbetering en reclassering onevenredig nadelig beïnvloeden. Het komt de tuchtraad van beroep dan ook gepast voor voor de tuchtfeiten C en D hem het voordeel van de opschorting toe te staan voor een proefperiode van één jaar.

Het komt evenwel noodzakelijk voor, ter ondersteuning van mr. X in zijn inspanningen de deontologische verplichtingen verder stipt na te leven, deze maatregel afhankelijk te stellen van de voorwaarde dat in de proefperiode geen tuchtrechtelijke inbreuk wordt gepleegd, die ook nog na afloop daarvan leidt tot een tuchtrechtelijke veroordeling of het bewezen verklaren van het verweten tuchtfeit.

De rechtspleging is verlopen in de taal voorgeschreven door de artikelen 457 bis en 466 Gerechtelijk Wetboek.

4. Beslissing

De Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten,

beslissend na tegenspraak,

ontvangt het hoger beroep,

verbetert het tuchtfeit A in de zin dat daarin “in de periode van (...) 2023 tot heden” verbeterd wordt als “in de periode van (...) 2024 tot heden”,

bevestigt de bestreden beslissing inzake het ontvankelijk verklaren van de tuchtvordering, de samenvoeging van de zaken met nrs. TAG-834 en TAG-850 en de herbenoeming van de tuchtfeiten bedoeld in deze tuchtzaken tot deze bedoeld onder A, B, C en D,

bevestigt de vrijspraak voor de tuchtfeiten A (zoals verbeterd) en B,

en opnieuw recht doende voor het overige,

verklaart de tuchtfeiten C en D bewezen,

schort de uitspraak van de tuchtrechtelijke veroordeling voor de bewezen tuchtfeiten C en D op gedurende een termijn van één jaar als proefperiode, onder de voorwaarde tijdens de proefperiode geen nieuwe tuchtrechtelijke inbreuken te plegen die ook buiten die termijn van één jaar leiden tot een tuchtrechtelijke veroordeling of tot het bewezen verklaren van deze nieuwe tuchtrechtelijke inbreuk,

Aldus gewezen door de tweede kamer van de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten, samengesteld uit Caroline Vanderkerken, voorzitter, Philippe De Jaegere, Lutgart Gillis, Frank Cambien en Dirk Peeters, assessoren,

Uitgesproken in openbare zitting van 25 februari 2026, in aanwezigheid van Pim Vanwalleghem, advocaat-generaal, en Ludwig Evens, secretaris.

Philippe De Jaegere

Frank Cambien

Lutgart Gillis

Dirk Peeters

Ludwig Evens

Caroline Vanderkerken